

Txillardegi

Unibertsitate elebidunak

2

002ko abuztuan *Jakin* aldizkariak ale monografikoa eskaini zion Euskal Unibertsitatea gaiari.

Eta, besteak beste, gaur egun Errektore dagoen Juan Ignazio Pérez Iglesiasek hartu zuen parte; 46 orrialdeko txosten zehatza eskainiz. Hauteskunde garaitik at, gainera.

Bagenekien guk Pérez Iglesias jauna egokiro euskaltzalea dela esan daitekeena. Eta "euskal nazioaren erakundetzeari" benetako Euskal Unibertsitatea funtsezkotzat daukan pertsona bati buruz, abertzalea dela esan daiteke eta esan behar da.

Bego hori horretan gaurkoz, ordea.

"Les groupes linguistiques en contact doivent être séparés autant que possible", idatzia du Jean Laponce soziolinguista famatuak behin eta berriz.

Eta Unibertsitateari gagozkiolarik ere gauza bera errepikatu behar da. Nahiz gurean betikoek gaizki ikusia egon.

Eskarmentua duten lau herrialdetako adibideak gogoraziko ditugu.

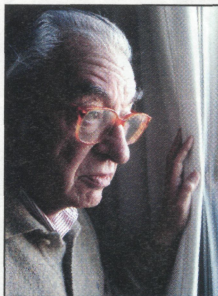
1. Suomi-Finland: Unibertsitate guztiak dira elebakarrak. Salbuespen bakarra: Helsinki-Helsingfors, hiriburua ofizialki elebiduna delako.

Oraindik adierazgarriagoa Turku-Abo hiri elebidunean bi Unibertsitate desberdin daude. Bata suediera hutsez, 1918an sortua. Eta bestea suomiera hutsez, 1920an.

Suomitar abertzaleek ez zuten 1918koa elebidundu. Aldamenean, baina aparte, suomiera hutsezkoa, beste campus batean, eraiki baizik.

2. Suitza federala: Unibertsitate guztiak dira elebakarrak. Salbuespen bakarra: Bern-Berne-koa, hiriburukoa delako. Kantoi bakoitzak kantoiko hizkuntza dauka bere Unibertsitatea.

Areago. Fribourg-Freiburg kantoi elebiduneko Unibertsitatea, bikoiztuta dago;

RUBEN PLAZA

eta elebakarra da *campus* bakoitzean: frantsesa edo alemana.

3. Belgie-Belgique: Unibertsitate guztiak dira elebakarrak. Salbuespenik ez. Zeren-eta Bruxelles-Brussel hiriburua ofizialean ere, fakultate guztiak elebakarrak baitira.

Bi kasu famatuak. Gent-koa –Gante gaztelaniaz–, Flandrian dagoenez gero, eta borroka latzak izan ondoren 30eko hamarkadan elebidundu nahi zutenen kontra, nederlandera hutsez ari da.

Bestea, jakina, Lovaina-koa. Leuven Flandrian dago; baina frantsesez ari zen betidanik. Iskanbila handiak izan ondoren (1968), bikoiztu egin zen. Eta gaur bi

Canada: Unibertsitate guztiak dira elebakarrak.

Montreal-en bertan, Quebec-en, batzuk frantsesez ari dira:

Laval, esate baterako. Eta beste batzuk,

hiri berean baina campus desberdinetan, ingelesez:

McGill, esate baterako

Unibertsitate elebakar daude: Leuvengoa nederlandera hutsez bata. Eta Walonian goitik behera eraiki den Louvain-la-Neuve frankofonoa, frantses hutsez.

4. Canada: Unibertsitate guztiak dira elebakarrak. Montreal-en bertan, Quebec-en, batzuk frantsesez ari dira: Laval, esate baterako. Eta beste batzuk, hiri berean baina campus desberdinetan, ingelesez: McGill, esate baterako.

Hirugarren zikloan, bestalde, ingelesa erabiltzeko joera dago mundu guztian.

Baina lehenengo eta bigarren zikloetan, "bertako hizkuntza nazionala" erabiltzeko. ■